

Underveisrapport om covid-19: Berettelsen om en varslet katastrofe

Norge var for dårlig forberedt i møte med koronapandemien. Det er konklusjonen i Legeforeningens underveisrapport om covid-19, skriver Akademikerne i sitt nyhetsbrev.

Legeforeningen la 7. april frem sin underveisrapport om covid-19. Rapporten er skrevet av leger som har jobbet i førstelinjen gjennom hele pandemien.

– Legeforeningens underveisrapport om covid-19 er beretningen om en varslet katastrofe. For 12 år siden avdekket utbruddet av svineinfluensaen store mangler i norsk helseberedskap. Lite er gjort for å følge opp de alvorlige manglene som ble avdekket den

gangen, til tross for en rekke evalueringer og utredninger, sa Legeforeningens president Marit Hermansen, da hun åpnet webinaret der rapporten ble lagt frem og diskutert.

Vi må lære av denne krisen

Formålet med Legeforeningens underveisrapport er å sikre at vi ikke står uforberedt i møte ved neste helsekrise.

– For å sikre at samfunnet er bedre forberedt til neste pandemi, haster det å få etablert nasjonale lagre med smittevernutstyr. Intensivkapasiteten i sykehussektoren må økes, og sykehusene må rustes til å takle kriser. At samfunnet måtte stenge ned fordi sykehusene var i ferd med å knele av 119

intensivpasienter, sier alt om hvor dårlig forberedt Norge var, understreket Hermansen.

Hun poengterte også at en av hovedårsakene til at man har lyktes med håndteringen av pandemiens første og andre bølge i Norge, er en sterk og velfungerende primærhelse-tjeneste som har avlastet en presset spesialist-helsetjeneste.

– Men pandemien har også avdekket at det er behov for å styrke primærhelse-tjenesten. Fastlegeordningen har lenge vært i en krise, med stor arbeidsbelastning og sviktende rekruttering. Kommuneoverlegene har på sin side hatt en enorm belastning knyttet til smittesporing og ivaretakelse av lokalt smittevernberedskap. Et stort flertall av

**Send dine tanntekniske arbeider
digitalt til Sverige**

Är du intresserad? Kontakta oss för mer information.
Skicka ett mail till michael@tumbadental.se

TUMBA
DENTAL

Foto: Yalynages

komuneoverlegene har jobbet dag og natt. Å styrke en hardt presset fastlegeordning og komuneoverlegens kapasitet i møte med fremtidige beredskaphendelser, er helt nødvendige tiltak det haster med å iverksette.

Lokal beredskap må trappes opp

Under webinaret presenterte Nils Kristian Klev, leder i Allmennlegeforeningen, og Ole Johan Bakke, sentralstyremedlem i Legeforeningen og komuneoverlege i Holmestrand, erfaringer fra primærhelsetjenesten.

De pekte på at erfaringene fra pandemien som viser at de aller fleste smittede og syke behandles og følges opp i primærhelsetjenesten.

– Fastlegene har etterlyst en myndighet som tar overordnet ansvar for allmennlegetjenesten og jobber mer proaktivt. Det har vært et godt samarbeid og det har kommet mye god veiledning fra de ulike etatene. Men alle har kun ansvar for små fragmenter av det som er en helhetlig tjeneste. Det medfører at det tar lang tid med avklaringer, ingen tar det overordnede ansvaret for å finne de raske og best mulige løsningene. Det er heller ingen som ivaretar primærhelsetjenestens interesser for eksempel ved fordeling av smittevernutstyr, sa Klev.

Kommuneoverlegenes viktige rolle i pandemien.

– Pandemien har vist at smittevernlig og samfunnsmedisinsk kompetanse og innsats er en viktig forutsetning for god beredskap og krisehåndtering. Kommuneoverlegene har tatt et stort ansvar for håndteringen ute i kommunene, og har hatt en enorm belastning knyttet til smittesporing og ivaretakelse av lokalt smittevernberedskap. Dette til tross for knappe ressurser og varierende grad av tilrettelegging fra kommunene. Å styrke komuneoverlegens kapasitet i møte med fremtidige beredskaphendelser, er et helt nødvendig tiltak det haster med å iverksette.

Sykehusene må rustes for fremtiden

Visepresident i Overlegeforeningen, Anne-Karin Rime, og leder i Yngre Legers forening, Kristin Utne, delte erfaringer fra sykehusene under pandemien.

De pekte på at da pandemien rammet Norge i slutten av februar 2020, var ingen sykehus godt nok forberedt.

– Pandemien avdekket med tydelighet hvor marginal intensivdekningen var og at det ikke var noen reservekapasitet. Kapasiteten i norske sykehus er presset allerede i normal-

situasjonen. Det er ofte overbelegg, og det er reservekapasitet kun i bunnene av tilfeldige svingninger. All beredskap er basert på omprioritering. Det fungerer ved kortvarige, mindre kriser. Ved større og langvarige kriser blir konsekvensene store for pasientbehandling og personell, sa Rime.

– Intensivavdelingene i landet har lent seg på innleie av vikarer fra andre nordiske land for å løse bemanningsutfordringer – spesielt intensivsykepleiere. I tillegg bidrar mangelen på støttepersonell til å forsterke presset på sykehuslegene. Tilgangen på støttepersonell er avgjørende for å kunne holde behandlingskapasiteten oppe i en presset situasjon, sa Utne.

Gikk du glipp av webinaret? Da kan du se opptak på Legeforeningens Facebook-side.

Du kan lese hele Legeforeningens underveisrapport om covid-19 her:
legeforeningens-underveisrapport-om-covid-19.pdf

Personalia

Dødsfall

Jan Knoph Nordmo, f. 13.02.1934, tannlegeeksamen 1957, d. 6.04.2021

Harald Gjengedal, f. 03.09.1956, tannlegeeksamen 1980, d. d. 05.04.2021

Nils Johan Jacobsen, f. 06.08.1931, tannlegeeksamen 1958, d. 04.04.2021

Svein Alstad, f. 12.06.1939, tannlegeeksamen 1963, d. 23.03.2021

Lars Hetland, f. 30.01.1942, tannlegeeksamen 1969, d. 23.03.2021

Rolf Robert Munkvoll f. 24.07.1925, tannlegeeksamen 1952, d. 20.03.2021

Nils Torkild Sitter, f. 12.05.1934, tannlegeeksamen 1961, d. 17.03.2021

Thor Mikal Pande, f. 28.04.1934, d. 12.03.2021

Magna Nanna Aarsæther, f. 08.11.1923, tannlegeeksamen 1949, d. 22.11.2019